

**שימוש בפרוקי רגליים מועילים בחקלאות המודרנית:
מציאות, סיכויים ותהיות**

שמעון שטיינברג, ביו-בי שדה אליהו בע"מ

הדברה משולבת. Integrated Pest Management

הגדרה:

**ממשק המנצל לאורך זמן את כל
הטכניקות המתאימות, בצורה ההרמונית
ביותר, על-מנת להחזיק פגעים במערכת
חקלאית נתונה ברמה שמתחת לסף
הכלכלי**

הדברה ביולוגית-משולבת

**Biologically-based Integrated Pest
Management**

הדברה/לוחמה ביולוגית הגדרה:

שימוש ביצורים חיים לשם הפחתת צפיפות
אוכלוסיותיהם של בעלי חיים וצמחים מזיקים

ייצור המוני של פרוקי רגליים מועילים

החבילה להדברה ביולוגית / משולבת בירקות בישראל

אקרית הפרסימיליס - נקבה בוגרת

פלפל
חציל
אבטיח
מלפפון
תות-שדה

להדברת אקרית אדומה

צירעת האפידיוס - פרט בוגר

פלפל
חציל
מלפפון
תות-שדה

להדברת כנימות עלה

אקרית הסבירסקי

פלפל
חציל
מלפפון

להדברת כנימת עש הטבק ואקרית עיוותים

פשפש האוריוס - בוגר ושתי נימפות

פלפל
חציל
תות-שדה

להדברת תריפס קליפורני

אקרית צהובה - מושבה אופיינית

אקרית הפרסימיליס (מימין) בפעולה

אקרית הפרסימיליס - תוצאות טריפה

אקריית הפרסימיליס – אריזה לפיזור

כנימת עלה הדלועיים - נקבה משריצה

צירעת האפידיוס בפעולה

צירעת האפידיוס - חנוטים (מומיות) של כנימות מוטפלות

צירעת האפידיוס - חנוטים (מומיות) של כנימות מוטפלות

צירעת האפידיוס - גיחת בוגר מתוך מומיה

צירעת האפידיוס – אריזה לפיזור

תריפס קליפורני - פרט בוגר

פשפש האוריוס - בוגר ושתי נימפות

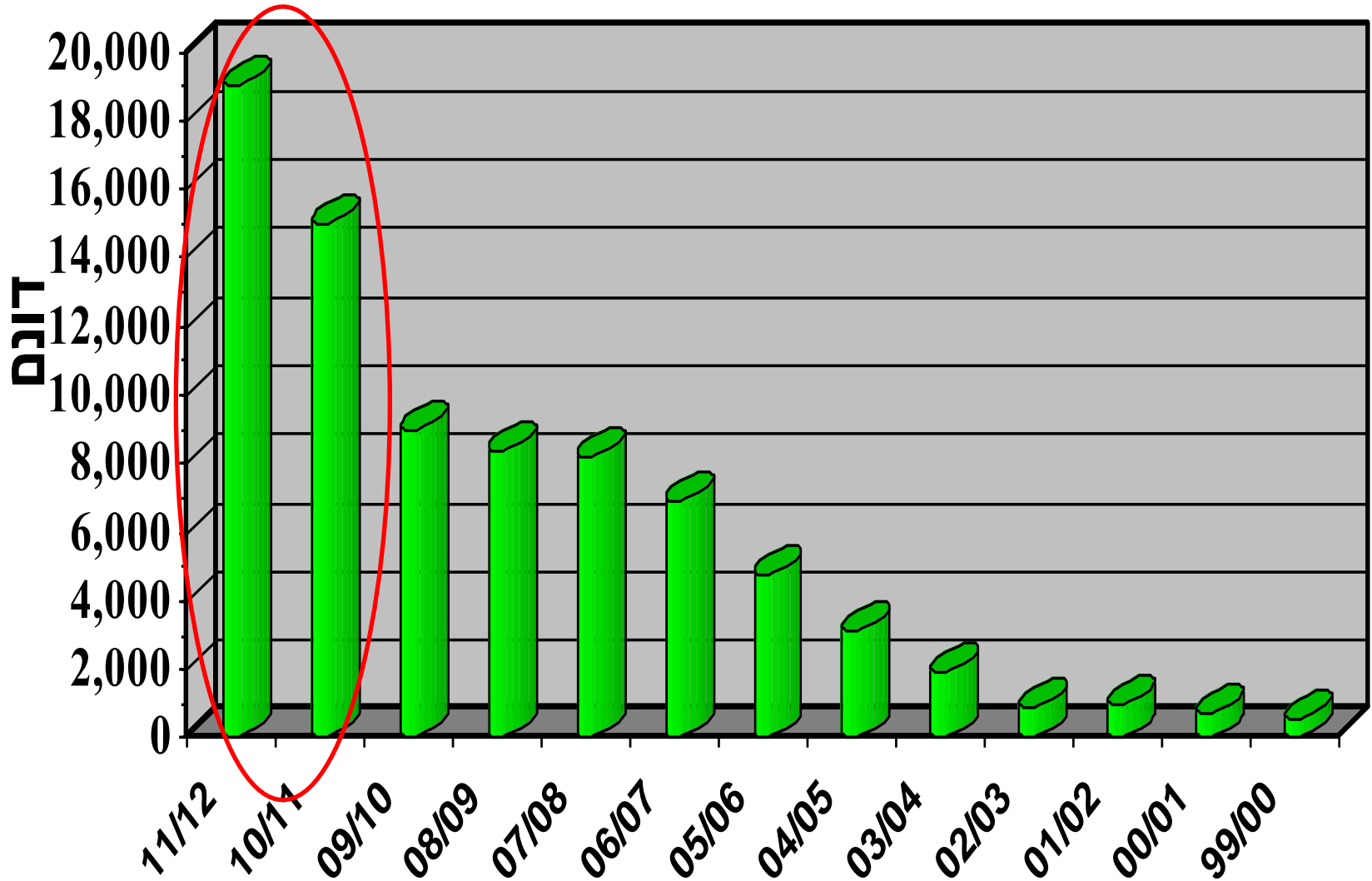
פוש האוריוס - אריזה לפיזור

כמה פשפשי אוריוס אתם רואים בפרח הפלפל?

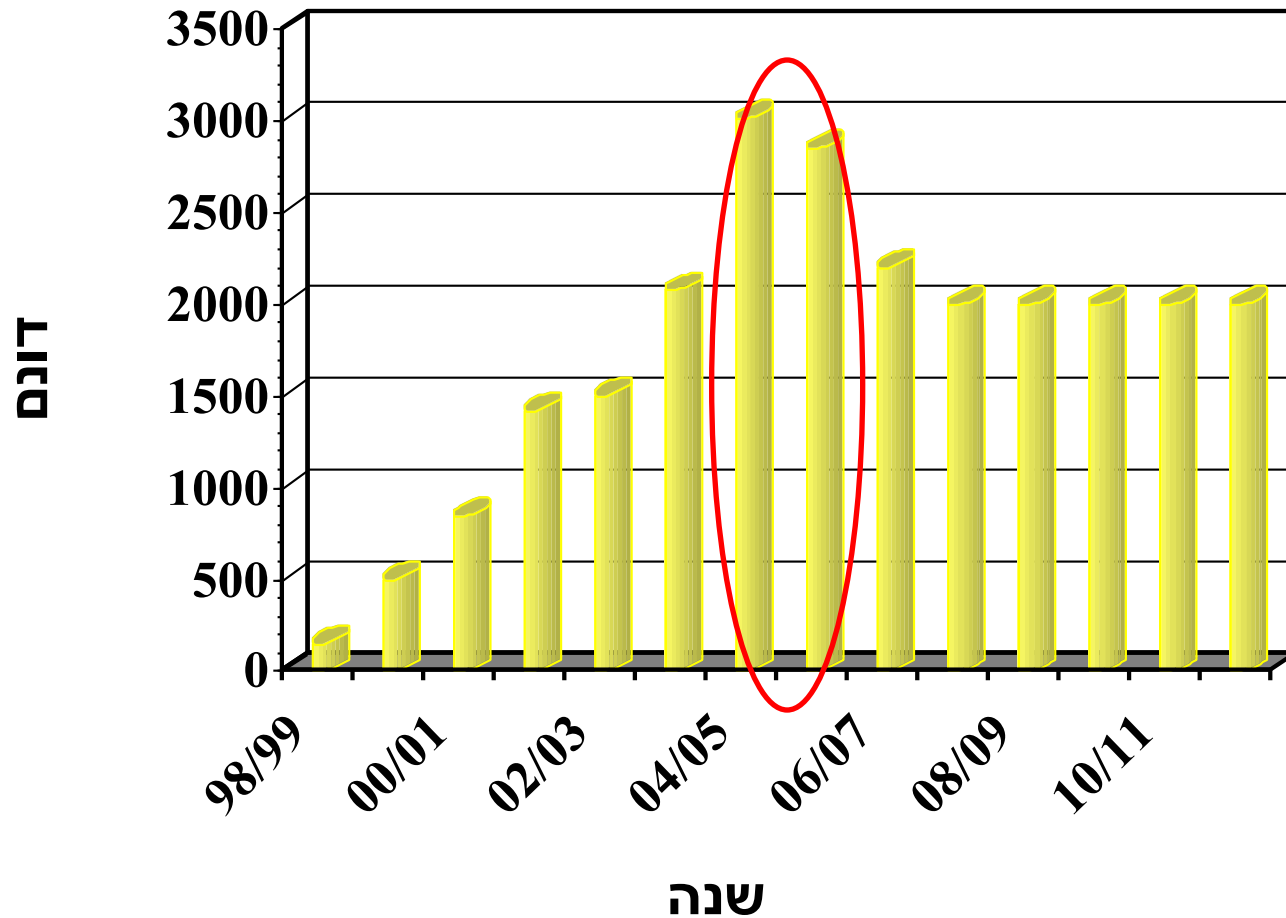
פלפל מבנים בערבה, נגב, בקעה, שפלה, צפון

התפתחות שטחי הדברה ביולוגית משולבת לאורך השנים

הדברה ביולוגית/משולבת בתות-שדה

התפתחות הפרוייקט עם השנים

פיקוח פגעים: מרכיב קריטי בחבילה

הדרכות לעובדים התאילנדים: שותפים מלאים בתכנית

הרכנף החיוור - מזיק משני שהרים ראש בפלפל-מבנים

בוגר

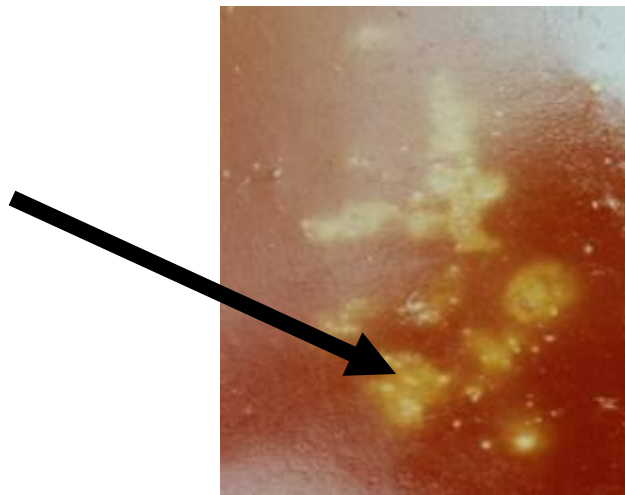
נימפה I

נימפה III

נזק - פרי אדום

נזק - פרי צהוב

שימור פשפשי אוריוס בתות-שדה (ע. שוסטר 2003)

Verbesina encoloides

ורבסינה זהובה

שימור פשפשי אוריוס בפרחי ורביסינה זהובה (ע. שוסטר 2003)

תריפס טורף

פשפש אוריוס בפעולה

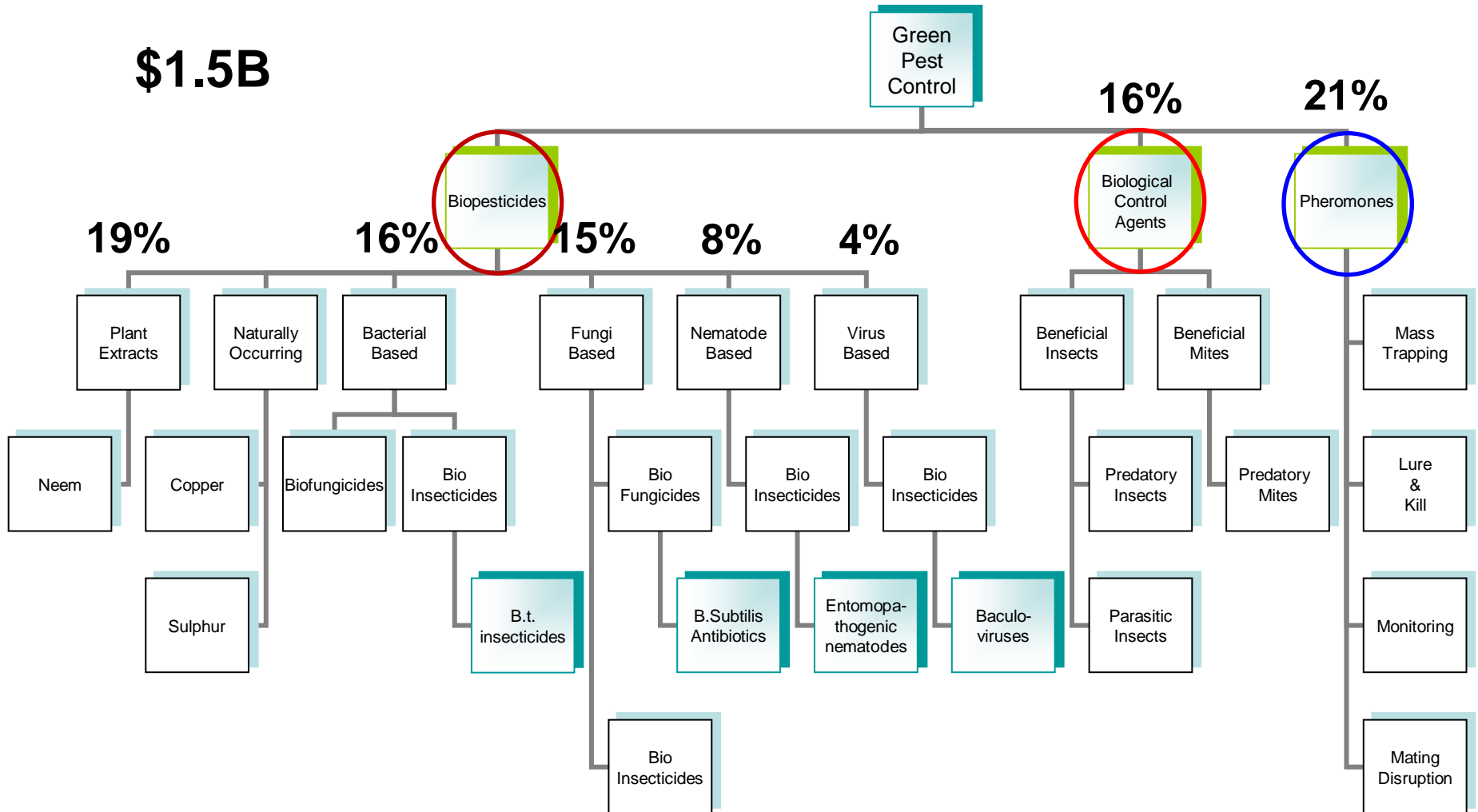

Green Pest Control

Global Picture

\$1.5B

אז למה הדברה ביולוגית-משולבת?

- דרישות צרכנים/רשתות שיווק
- עמידות פגעים לחומרי הדברה
- פיקוח פגעים איכותי במיוחד במשך כל העונה
- החלופה הביולוגית/טבעית עדיפה על פני הכימית
- מיתוג התוצרת
- נוחות השימוש
- בריאות המגדל ועובדיו

בטוח

The Bumblebee *Bombus terrestris*

- 📄 Excellent buzz pollinator
- 📄 Performs under cold and rainy weather conditions
- 📄 Well adapted to confined situations, e.g. protected crops

Performance in Many Crops

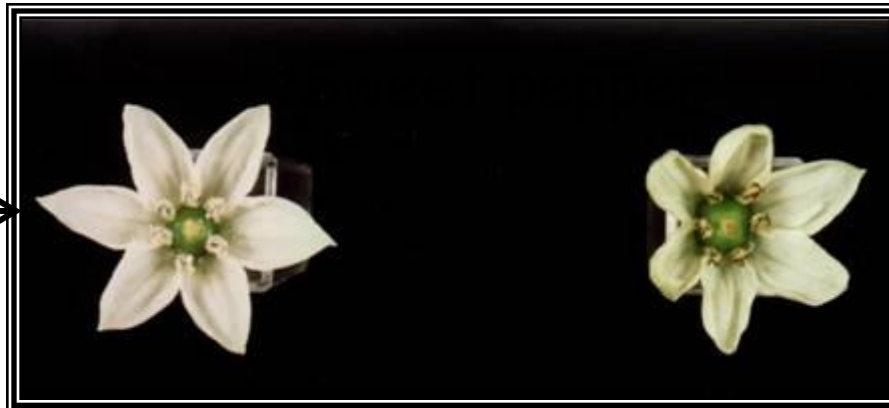

⌘ Major crop - tomato

⌘ Other important crops:
eggplant, sweet pepper
courgette, strawberry,
melon, cherry,
blueberry, avocado

Without
Bombus

With
Bombus

In Greenhouse Tomato:

***Bombus* increased export
quality yield by at least 25%
compared to manual pollination**

- * A well ventilated cardboard outer box and a hard plastic inner box
- * A standard hive initially contains a single queen, ca. 50 workers and the same number of larvae/pupae
- * In tomato, the colony lasts 6-8 weeks while pollinating a surface of 2000-2500 m²

Mean Number of Chemical Treatments Applied in Israeli Tomato Greenhouses Before vs. After the Introduction of Bumblebees

Pest	Mean no. of Treatments	
	Before	After
SPW	20 (6-45)*	3.25 (0-9)
Leafminer	6.67 (4-8)	0.67 (0-1)
Spidermites	1.14 (1-2)	0.83 (0-1)
Diseases	7.25 (1-16)	2.12 (0-6)

תודה רבה

www.biobee.com

